

Yosef and Shechem

Source Sheet by Tamar Weissman

Genesis 30:22-25

(22) Now God remembered Rachel; God heeded her and opened her womb. (23) She conceived and bore a son, and said, "God has taken away my disgrace." (24) So she named him Joseph, which is to say, "May ה' add another son for me." (25) After Rachel had borne Joseph, Jacob said to Laban, "Give me leave to go back to my own homeland.

בראשית ל:כ"ב-כ"ה

(כב) וַיִּזְכֹּר אֱלֹקִים אֶת־רַחֵל וַיִּשְׁמַע אֱלֹהֶיהָ אֶלְקִים וַיִּפְתָּח אֶת־רַחְמָהּ: (כג) וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֶּן וַתֹּאמֶר אֶסָּף אֶלְקִים אֶת־חַרְפָּתִי: (כד) וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יוֹסֵף לֵאמֹר יֹסֵף הִ' לִי בֶן אַחֵר: (כה) וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָלְדָה רַחֵל אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לְבִן שְׁלַחֲנִי וְאֶלְכָה אֶל־מְקוֹמִי וְלֹאֲרָצִי:

Genesis 29:18-20

(18) Jacob loved Rachel; so he answered, "I will serve you seven years for your younger daughter Rachel." (19) Laban said, "Better that I give her to you than that I should give her to an outsider. Stay with me." (20) So Jacob served seven years for Rachel and they seemed to him but a few days because of his love for her.

בראשית כ"ט:י"ח-כ'

(יח) וַיֶּאֱהָב יַעֲקֹב אֶת־רַחֵל וַיֹּאמֶר אֶעֱבֹדְךָ שִׁבְעַ שָׁנִים בְּרַחֵל בְּתוּךָ הַקָּטָנָה: (יט) וַיֹּאמֶר לְבִן טוֹב תַּתֵּנִי אֹתָהּ לָךְ מִתַּתִּי אֹתָהּ לְאִישׁ אַחֵר שְׁבָה עִמָּדִי: (כ) וַיַּעֲבֹד יַעֲקֹב בְּרַחֵל שִׁבְעַ שָׁנִים וַיְהִיוּ בְּעֵינָיו כְּיָמִים אַחָדִים בְּאֵהָבָתוֹ אֹתָהּ:

Genesis 29:17

(17) Leah had weak eyes; Rachel was

בראשית כ"ט:י"ז

shapely and beautiful.

(יז) וְעֵינָי לְאָה רַכּוֹת וְרַחֵל
הִיְתָה יִפְת־תָּאֵר וַיִּפֹּת מִרְאָה:

Genesis 39:6

(6) He left all that he had in Joseph's hands and, with him there, he paid attention to nothing save the food that he ate. Now Joseph was well built and handsome.

בראשית ל"ט:ו'

(ו) וַיַּעַזֵּב כָּל-אֲשֶׁר-לוֹ בְּיַד-יוֹסֵף
וְלֹא-יָדַע אֶתוֹ מֵאוֹמָה כִּי
אִם-הִלָּחֵם אֲשֶׁר-הָיָא אוֹכֵל וַיְהִי
יוֹסֵף יִפְה־תָּאֵר וַיִּפֹּה מִרְאָה:

Genesis 49:22

(22) Joseph is a charming one, a graceful one to the eye —daughters clamor on the walls to see him.

בראשית מ"ט:כ"ב

(כב) בֶּן פֶּרֶת יוֹסֵף בֶּן פֶּרֶת
עַל-יַעֲיִן בָּנוֹת צַעֲדָה עַל-יִשּׁוּר:

Rashi on Genesis 49:22:1-3

(1) בן פרת means a graceful son. It is an expression used in Aramaic: אפרין נמטיה "Let us treat gracefully (literally, let us make a triumphal procession for) R. Simeon", and may be found at the end of Bava Metzia 119a. (2) בן פרת עלי עין means his gracefulness attacks the eye that looks at him. (3) בנות צעדה עלי שור DAUGHTERS TREAD ON THE WALL — The daughters of Egypt used to climb up to gaze at his beauty בנות is plural — many daughters, whilst צעדה is singular, but the words

רש"י על בראשית

מ"ט:כ"ב:א'-ג'

(א) בן פרת. בן חן, והוא לשון ארמי, אפרין נמטיה לרבי שמעון, בסוף בבא מציעא (דף קי"ט): (ב) בן פרת עלי עין. חנו נטוי על העין הרואה אותו: (ג) בנות צעדה עלי שור. בנות מצרים היו צועדות (על החומה) להסתכל בפייו, בנות הרבה, צעדה כל אחת ואחת, במקום שתוכל לראותו משם:

should be translated thus: many daughters climbed, each of them to any place from which she could best obtain a glimpse of him.

Genesis 39:4

(4) he took a liking to Joseph. He made him his personal attendant and put him in charge of his household, placing in his hands all that he owned.

בראשית ל"ט:ד

(ד) וַיִּמָּצֵא יוֹסֵף חֵן בְּעֵינָיו
וַיִּשְׁרֹת אֹתוֹ וַיִּפְקְדֵהוּ עַל-בֵּיתוֹ
וְכָל-יְשָׁלוֹ נָתַן בְּיָדוֹ:

Genesis 39:21

(21) 'ה' was with Joseph—extending kindness to him and disposing the chief jailer favorably toward him.

בראשית ל"ט:כ"א

(כא) וַיְהִי הִ' אֶת-יוֹסֵף וַיְיָט אֵלָיו
חֶסֶד וַיִּתֵּן חֲנּוּ בְּעֵינֵי שָׂר
בֵּית-הַסֵּהר:

Genesis 47:25

(25) And they said, "You have saved our lives! We are grateful to my lord, and we shall be serfs to Pharaoh."

בראשית מ"ז:כ"ה

(כה) וַיֹּאמְרוּ הַחֲיָתָנוּ נִמְצָא-חַן
בְּעֵינֵי אֲדֹנָי וְהֵינּוּ עֲבָדִים
לַפַּרְעֹה:

Genesis 39:7-9

(7) After a time, his master's wife cast her eyes upon Joseph and said, "Lie with me." (8) But he refused. He said to his master's wife, "Look, with me here, my master gives no

בראשית ל"ט:ז-ט'

(ז) וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
וַתִּשָּׂא אִשְׁת־אֲדֹנָיו אֶת-עֵינֶיהָ
אֶל-יוֹסֵף וַתֹּאמֶר שְׁכַבָּה עִמִּי:

thought to anything in this house, and all that he owns he has placed in my hands. (9) He wields no more authority in this house than I, and he has withheld nothing from me except yourself, since you are his wife. How then could I do this most wicked thing, and sin before God?"

(ח) וַיֹּמַאן | וַיֹּאמֶר אֶל-אִשְׁתּוֹ
אֲדֹנָי הֵן אֲדֹנִי לֹא-יַדַּע אֶתִּי
מִה-בְּבֵית וְכָל אֲשֶׁר-יִשְׁ-לֹו נָתַן
בְּיָדִי: (ט) אֵינֶנּוּ גְדוֹל בְּבֵית הַזֶּה
מִמֶּנִּי וְלֹא-חֶשֶׁךְ מִמֶּנִּי מֵאוֹמָה כִּי
אִם-אוֹתָךְ בְּאִשְׁרֵי אֶת-אִשְׁתּוֹ וְאִיךָ
אֶעֱשֶׂה הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת
וְחָטֵאתִי לָאֱלֹקִים:

שכם, עיר של יוסף הצדיק

Genesis 48:21-22

(21) Then Israel said to Joseph, "I am about to die; but God will be with you and bring you back to the land of your ancestors. (22) And now, I assign to you one portion more than to your brothers, which I wrested from the Amorites with my sword and bow."

בראשית מ"ח:כ"א-כ"ב

(כא) וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל-יוֹסֵף
הִנֵּה אֲנֹכִי מֹת וְהָיָה אֱלֹקִים
עִמָּכֶם וְהֵשִׁיב אֶתְכֶם אֶל-אֶרֶץ
אֲבֹתֵיכֶם: (כב) וְאֲנִי נֹתַתִּי לְךָ
שָׁכֶם אֶחָד עַל-אֲחִיךָ אֲשֶׁר
לָקַחְתִּי מִיַּד הָאֹמִרִי בַּחֶרֶב
וּבִקְשָׁתִי: {פ}

Bereshit Rabbah 97:6

"And I have given to you one portion [*shekhem*] beyond your brothers, which I took from the hand of the Emorite with my sword and with my bow" (Genesis 48:22).

"And I have given to you" a son who

בראשית רבה צ"ז:ו'

(בראשית מח, כב): וְאֲנִי נֹתַתִּי
לְךָ, בֵּין שְׁהַשְׁכִּים וְלֹא עָשִׂיתָ
כְּמַעֲשֵׂיהֶן, לְפִיכָךְ תִּהְיֶה הַשָּׁכֶם
בְּחֶלְקֶךָ. אָמַר רַבִּי פִּינְחָס בְּשֵׁם
נְפִרְצָה הָעָרוֹה וְגִדְרָת אוֹתָהּ

was vigilant [*shehishkim*], and you did not act in accordance with their actions; therefore, the portion will be in your territory. Rabbi Pinḥas said: In Shekhem there was breach in the area of licentiousness, and you repaired it; therefore, it will be in your portion. Rabbi Yehuda and Rabbi Neḥemya: Rabbi Yehuda said: “I have given to you [one] *shekhem*” – this is the birthright and the garment of Adam the first man. “Which I took from the hand of the Emorite” – this is Esau. Was Esau, in fact, an Emorite? It is, rather, that he performed the actions of the Emorite. “With my sword and with my bow” – with mitzvot and good deeds. Rabbi Neḥemya said: “I have given to you one *shekhem*” – this is literally [the city of] Shekhem. “Which I took from the hand of the Emorite” – this is Ḥamor father of Shekhem. Was he, in fact, an Emorite? It is that the Hivite are included in the Emorite. “With my sword and with my bow” – Jacob did not want his sons to perform that act. But when...

Joshua 24:32

(32) The bones of Joseph, which the Israelites had brought up from Egypt, were buried at Shechem, in

לְפִיכָךְ תִּהְיֶה בְּחֶלְקֶךָ. רַבִּי יְהוּדָה
וְרַבִּי נְחֶמְיָה, רַבִּי יְהוּדָה אָמַר
וְאֲנִי נָתַתִּי לְךָ שְׁכָם, זוֹ הַבְּכוּרָה
וְלְבוּשׁוֹ שֶׁל אָדָם הָרִאשׁוֹן, אֲשֶׁר
לְקַחְתִּי מִיַּד הָאֱמֹרִי, זֶה עָשׂוּ,
וְכִי עָשׂוּ אֱמֹרִי הָיָה, אֲלֵא שֶׁעָשָׂה
מַעֲשֵׂה אֱמֹרִי, בְּחֶרֶב־וּבִקְשָׁתִי,
בְּמִצְוֹת וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים. רַבִּי
נְחֶמְיָה אָמַר וְאֲנִי נָתַתִּי לְךָ שְׁכָם
אֶחָד, זוֹ שְׁכָם וְדָאִי, אֲשֶׁר לְקַחְתִּי
מִיַּד הָאֱמֹרִי, זֶה חֲמוֹר אָבִי שְׁכָם,
וְכִי אֱמֹרִי הָיָה, אֲלֵא חוּי בְּכָלֵל
אֱמֹרִי, בְּחֶרֶב־וּבִקְשָׁתִי, לֹא הָיָה
אָבִינוּ יַעֲקֹב רוֹצֵה שְׂעִיעֵשׂוּ בְּנָיו
אוֹתוֹ מַעֲשֵׂה, כִּיּוֹן וכו'.

יהושע כ"ד:ל"ב

(לב) וְאֶת־עֲצָמוֹת יוֹסֵף
אֲשֶׁר־הָעִלוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל |

the piece of ground that Jacob had bought for a hundred *kesitahs* from the children of Hamor, Shechem's father, and which had become a heritage of the Josephites.

מִמִּצְרַיִם קָבְרוּ בְּשָׂכָם בְּחֶלְקֵת
הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר קָנָה יַעֲקֹב מֵאֵת
בְּנֵי-חָמוֹר אָבִי-שָׂכָם בְּמֵאָה
קֶשֶׁטָה וַיְהִי לְבְנֵי-יוֹסֵף לְנַחֲלָה:

Sotah 13b:4

In the aforementioned verse it states: "And the bones of Joseph, which the children of Israel brought up out of Egypt, **they buried in Shechem**, in the parcel of ground that Jacob bought from the sons of Hamor the father of Shechem for a hundred pieces of money" (Joshua 24:32). The Gemara asks: **What is different about Shechem** that they specifically chose to bury Joseph there? **Rabbi Hama, son of Rabbi Hanina, says** that the Jewish people said: His brothers **kidnapped him from Shechem** (see Genesis 37:12–28), **and to Shechem we should return his lost body**.

סוטה י"ג ב:ד'

"קָבְרוּ בְּשָׂכָם". מַאי שָׂנָא
בְּשָׂכָם? אָמַר רַבִּי חָמָא בְּרַבִּי
חֲנִינָא: מִשָּׂכָם גָּנְבוּהוּ, וְלִשָּׂכָם
נִחְזִיר אֲבִידָתוֹ.

Genesis 37:12-16

(12) One time, when his brothers had gone to pasture their father's flock at Shechem, (13) Israel said to Joseph, "Your brothers are pasturing at Shechem. Come, I will send you to them." He answered, "I am ready."

בראשית ל"ז:י"ב-ט"ז

(יב) וַיֵּלְכוּ אֲחָיו לְרֹעוֹת אֶת-צֹאן
אֲבִיהֶם בְּשָׂכָם: (יג) וַיֹּאמֶר
יִשְׂרָאֵל אֶל-יוֹסֵף הֲלוֹא אֲחִיךָ
רֹעִים בְּשָׂכָם לָכֵה וְאֶשְׁלַחְךָ
אֲלֵיהֶם וַיֹּאמֶר לוֹ הֲנִנִּי: (יד)

(14) And he said to him, “Go and see how your brothers are and how the flocks are faring, and bring me back word.” So he sent him from the valley of Hebron. When he reached Shechem, (15) a man came upon him wandering in the fields. The man asked him, “What are you looking for?” (16) He answered, “I am looking for my brothers. Could you tell me where they are pasturing?”

וַיֹּאמֶר לוֹ לָךְ-נָא רְאֵה אֶת-שְׁלוֹם
אֶחָיְךָ וְאֶת-שְׁלוֹם הַצֹּאן וְהַשִּׁבְנִי
דְּבַר וַיִּשְׁלַחְהוּ מֵעֵמֶק חֶבְרוֹן
וַיָּבֹא שָׁכְמָה: (טו) וַיִּמְצְאוּהוּ
אִישׁ וְהִנֵּה תֹעָה בַּשָּׂדֶה וַיִּשְׁאַלְהוּ
הָאִישׁ לֵאמֹר מַה-תִּבְקֶשׁ: (טז)
וַיֹּאמֶר אֶת-אֶחָי אֲנֹכִי מִבְקֶשׁ
הַגִּידָה-נָא לִּי אֵיפֹה הֵם רְעִים:

Rashi on Genesis 37:12

(1) TO FEED THE FLOCK — The word אֵת has dots above it, to denote that they went only to feed themselves (Genesis Rabbah 84:13).

רש"י על בראשית ל"ז:י"ב

(א) לרעות את צאן. נקוד על
את, שלא הלכו אלא לרעות את
עצמן:

Rashi on Genesis 37:17:1

(1) THEY HAVE JOURNEYED HENCE — they have departed from all feeling of brotherhood.

רש"י על בראשית ל"ז:י"ז:א

(א) נסעו מזה. הסיעו עצמן מן
האחוה:

Judges 8:33

(33) After Gideon died, the Israelites again went astray after the Baalim, and they adopted Baal-berith as a

שופטים ח':ל"ג

(לג) ויהי כאשר מת גדעון
וישובו בני ישראל ויזנו אחרי

god.

הַבְּעָלִים וַיִּשְׁיִמוּ לָהֶם בַּעַל בְּרִית
לְאֱלֹקִים:

Shabbat 83b:3

Rav Aḥadvoi bar Ami raised a dilemma: What is the *halakha* with regard to **idolatry** that is **less than an olive-bulk**? **Rav Yosef strongly objected to this:** With regard to **what** use was this dilemma raised? **If you say** it was raised with regard to the matter of the prohibition of idolatry, **let it only be** like **Zevuv, the Baal of Ekron**, which was the size and form of a fly, **as it was taught** in a *baraita* with regard to the verse: **“And they made Baal Berit into their god”** (Judges 8:33). The Sages said that **this is** referring to **Zevuv, the Baal of Ekron**. It teaches that each and every person made an image of his god and placed it in his pocket. When he remembered it, he removed it from his pocket and embraced and kissed it. Apparently, even idolatry the size of a fly falls under the rubric of the prohibition of idolatry.

Jerusalem Talmud Shabbat 9:1

. But a whole one even in the most minute size, as Rabbi Huna, Rabbi

שבת פ"ג ב:ג'

בְּעֵי רַב אַחַדְבוּי בַּר אַמִּי: עֲבוּדָה
זָרָה פְּחוּתָה מְכֻזָּת, מַהוּ?
מִתְקִיף לָהּ רַב יוֹסֵף: לְמַאי?
אֵילִימָא לְעֲנִין אִיסוּרָא, לֹא יִהְיֶה
אַלָּא זָבוּב בַּעַל עֶקְרוֹן. דִּתְנִינָא:
”וַיִּשְׁיִמוּ לָהֶם בַּעַל בְּרִית
לְאֱלֹהִים”, זֶה זָבוּב בַּעַל עֶקְרוֹן.
מְלִמַּד שְׁכָל אֶחָד וְאֶחָד עֲשֵׂה
דְּמוּת יִרְאָתוֹ וּמִנִּיחָה בְּתוֹךְ כִּיסוֹ,
כִּיּוֹן שְׁזוֹכְרָה מוֹצִיָּאָה מִתּוֹךְ
כִּיסוֹ וּמַחֲבִיקָהּ וּמִנְשָׁקָהּ.

תלמוד ירושלמי שבת ט:א'

דְּאָמַר רַבִּי חוּנָּה רַבִּי חֲמָא בַּר

Hama bar Gorion said in the name of Rav: Baal was the penis gland in the form of a bean: *They selected the Baal of circumcision as god.*

גוריון בשם רב. הבעל ראש
גוייה היה וכאפון היה. וישימו
להם בעל ברית לאלקים.

Genesis 35:4

(4) They gave to Jacob all the alien gods that they had, and the rings that were in their ears, and Jacob buried them under the terebinth that was near Shechem.

בראשית ל"ה:ד'

(ד) ויתנו אל-יעקב את כל-אלקי
הנכר אשר בידם ואת-הנזמים
אשר באזניהם ויטמן אתם יעקב
תחת האלה אשר עם-שכם:

II Kings 17:32-34

(32) They worshiped GOD, but they also appointed from their own ranks priests of the shrines, who officiated for them in the cult places. (33) They worshiped GOD, while serving their own gods according to the practices of the nations from which they had been deported. (34) To this day, they follow their former practices. They do not worship GOD [properly]. They do not follow the laws and practices, the Teaching and Instruction that GOD enjoined upon the descendants of Jacob—who was given the name Israel—

מלכים ב י"ז:ל"ב-ל"ד

(לב) ויהיו יראים את-ה' ויעשו
להם מקצותם כהני במות ויהיו
עשים להם בבית הבמות: (לג)
את-ה' היו יראים ואת-אלהיהם
היו עבדים כמשפט הגוים
אשר-הגלו אתם משם: (לד) עד
היום הזה הם עשים כמשפטים
הראשנים אינם יראים את-ה'
ואינם עשים כחקתם וכמשפטים
וכתורה וכמצוה אשר צוה ה'
את-בני יעקב אשר-שם שמו
ישראל:

Rabbi Ishmael ben Rabbi Yose went to the well known Neapolis (the Roman name for Shechem). The Samaritans came to him. He told them, I am seeing

you bowing down not to this mountain but to the idols under it, as it is written, he hid them under the terebinth near Shechem (Y. Avodah Zarah 5:4)

(Rabbi Ishmael was saying:) It is clear to me that you are not worshipping the mountain (which the Samaritans hold sacred), but what is interred at its base, namely the idols that Jacob had buried in Shechem. (Pnei Moshe)

Shemot Rabbah 20:19

Why [does the verse state:] “you shall take my bones up with you from here”? Rabbi Levi said: To what is this matter comparable? It is to a man who put his wine in the cellar. Thieves entered, took the barrel, and went and drank it. The owner of the wine came and found that they had stolen the barrel. He said to them: ‘You drank the wine, restore the barrel to its place.’ So too, Joseph’s brothers abducted him and sold him, and when [the time] came to take his leave from the world, he administered an oath to them. He said to them: ‘Please, my brothers, you abducted me alive from Shekhem, restore my bones to Shekhem.’ That is why it is stated: “The bones of Joseph that the children of Israel took out of Egypt, they buried in Shekhem” (Joshua

שמות רבה כ':י"ט

לָמָּה וְהֵעֲלִיתֶם אֶת עֲצָמֹתַי מִזֶּה אִתְּכֶם, אָמַר רַבִּי לִוִּי מִשָּׁל לָמָּה הַדָּבָר דּוֹמָה לָאָדָם שֶׁהַכֵּנִיס יָינוּ בַּמֶּרְתֵּף, נִכְנָסוּ הַגִּנְבִּים וְנָטְלוּ הַחֲבִיּוֹת וְהֵלְכוּ לָהֶם וְשָׁתוּ אוֹתוֹ, וּבָא בַּעַל הַיֵּין וּמָצָא אוֹתָם שֶׁגִּנְבוּ הַחֲבִיּוֹת, אָמַר לָהֶם שְׁתִּיתֶם הַיֵּין הַחֲזִירוּ הַחֲבִיּוֹת לְמִקְוָמוֹ. כֹּךָ מִשְׁכֶּם גִּנְבוּ אֶחָיו שֶׁל יוֹסֵף אוֹתוֹ וּמָכְרוּ אוֹתוֹ, וְכִשְׁבָּא לְפִטְר מִן הָעוֹלָם הִשְׁבִּיעַ אוֹתָם, אָמַר לָהֶם בְּבִקְשָׁה מִכֶּם אֶחָי, מִשְׁכֶּם גִּנְבְּתֶם אוֹתִי חַי, הַחֲזִירוּ אֶת עֲצָמוֹתַי לְשִׁכְּכֶם, לְכֹךָ נֶאֱמַר (יְהוֹשֻׁעַ כֹּד, לֵב): וְאֵת עֲצָמוֹת יוֹסֵף אֲשֶׁר הֶעֱלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם קָבְרוּ בְּשִׁכְּכֶם.

24:32).

Deuteronomy 11:29-30

(29) When your God יה' brings you into the land that you are about to enter and possess, you shall pronounce the blessing at Mount Gerizim and the curse at Mount Ebal.— (30) Both are on the other side of the Jordan, beyond the west road that is in the land of the Canaanites who dwell in the Arabah—near Gilgal, by the terebinths of Moreh.

Rashi on Deuteronomy 11:30:5

(5) אלוני מורה [BESIDE] THE TEREBINTHS OF MOREH — This is Shechem, for it states, (Genesis 12:6): “unto the place of Shechem, unto the terebinth of Moreh” (Sifrei Devarim 56:1; Sotah 33b; cf. Rashi on that verse).

Deuteronomy 27:11-13

(11) Thereupon Moses charged the people, saying: (12) After you have crossed the Jordan, the following shall stand on Mount Gerizim when the blessing for the people is spoken: Simeon, Levi, Judah, Issachar,

דברים י"א:כ"ט-ל'

(כט) וְהָיָה כִּי יְבִיאֲךָ ה' אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בָּא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ וְנִתְּתָה אֶת־הַבְּרָכָה עַל־הָרֵ גֵרִזִּים וְאֶת־הַקְלָלָה עַל־הָרֵ עֵיבָל: (ל) הַלֹּא־הִמָּה בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן אַחֲרֵי דֶרֶךְ מְבוֹא הַשָּׁמֶשׁ בְּאֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בְּעֶרְבָה מִוֶּלֶת הַגִּלְגָּל אֶצֶל אֱלוֹנֵי מֹרֶה:

רש"י על דברים י"א:ל':ה'

(ה) אלוני מורה. שָׁכֶם הוּא, שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית י"ב) עַד מְקוֹם שָׁכֶם עַד אֱלוֹן מוֹרֶה (ספרי):

דברים כ"ז:י"א-י"ג

(יא) וַיִּצֹו מֹשֶׁה אֶת־הָעָם בְּיוֹם הַהוּא לֵאמֹר: (יב) אֵלֶּה יַעֲמָדוּ לְבָרֵךְ אֶת־הָעָם עַל־הָרֵ גֵרִזִּים בְּעֶבְרָתְכֶם אֶת־הַיַּרְדֵּן שְׂמֹעוֹן וְלֵוִי

Joseph, and Benjamin. (13) And for the curse, the following shall stand on Mount Ebal: Reuben, Gad, Asher, Zebulun, Dan, and Naphtali.

וַיְהוּדָה וַיִּשְׁשֹׁכָר וַיֹּסֶף וּבְנֵימָן:
(יג) וְאַלֶּה יַעֲמִדוּ עַל־הַקֶּלָּלָה
בְּהָר עֵיבָל רְאוּבֵן גָּד וַאֲשֵׁר
וּזְבוּלֹן דָּן וְנַפְתָּלִי:

Joshua 24:25-26

(25) On that day at Shechem, Joshua made a covenant for the people and he made a fixed rule for them. (26) Joshua recorded all this in a book of divine instruction. He took a great stone and set it up at the foot of the oak in the sacred precinct of GOD;

יהושע כ"ד:כ"ה-כ"ו

(כה) וַיִּכְרַת יְהוֹשֻׁעַ בְּרִית לָעָם
בַּיּוֹם הַהוּא וַיֵּשֶׁם לוֹ חֶק וּמִשְׁפָּט
בְּשִׁכְמָם: (כו) וַיִּכְתֹּב יְהוֹשֻׁעַ
אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּסֵפֶר תּוֹרַת
אַלְקִים וַיִּקַּח אֶבֶן גְּדוֹלָה וַיִּקְיֶמָהּ
שָׁם תַּחַת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר בְּמִקְדָּשׁ
ה': {פ}

Radak on Joshua 24:26

רד"ק על יהושע כ"ד:כ"ו

(א) תחת האלה...ובמדרש כי
היא האלה שטמן תחתיה יעקב
אלקי הנכר כמו שכתוב ויטמון
אותם יעקב תחת האלה אשר
עם שכם

Deuteronomy 28:69

(69) These are the terms of the covenant which ה' commanded Moses to conclude with the Israelites in the land of Moab, in addition to the covenant which was

דברים כ"ח:ס"ט

(סט) אֵלֶּה דְּבָרֵי הַבְּרִית
אֲשֶׁר־צִוָּה ה' אֶת־מֹשֶׁה לְכַרֵּת
אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מוֹאָב
מִלִּבְדַּ הַבְּרִית אֲשֶׁר־כָּרַת אֹתָם

made with them at Horeb.

בְּחֹרֶב: {פ}

Mekhilta DeRabbi Yishmael, Tractate

Kaspa 5:6

(6) (Exodus 23:19) "You shall not cook a kid in its mother's milk": R. Shimon says: Why is this written in three places? (here, (Exodus 34:26) and (Devarim 14:21). They correspond to the three covenants that the Holy One Blessed be He forged with Israel: one in Chorev, one Arvoth Moav, and one in Mount Gerizim and Mount Eival.

מכילתא דרבי ישמעאל,

מִסְכָּתָא דְכֶסֶפָא ה'ו'

(ו) "לֹא תִבְשֹׁל גִּדִּי בְחֵלֶב אִמּוֹ." רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר: מִפְּנֵי מָה נֶאֱמָרָה בְּשִׁלְשָׁה מְקוֹמוֹת? כְּנֶגֶד שְׁלֹשׁ בְּרִיתוֹת שֶׁכָּרַת הַמָּקוֹם עִם יִשְׂרָאֵל: אַחַת בְּחֹרֶב, וְאַחַת בְּעֶרְבוֹת מוֹאָב, וְאַחַת בְּהַר גֵּרְזִים וְהַר עֵיבָל.

Sanhedrin 43b:10

The Gemara notes that this is **subject to** a dispute between *tanna'im*. The verse states: "**The hidden matters belong to the Lord our God, but those matters that are revealed belong to us and to our children forever [ad olam]**, that we may do all the words of this Torah" (Deuteronomy 29:28). **Why** in a Torah scroll **are there dots over** each of the letters in the words "**to us and to our children**" **and over** the letter *ayin* in the word "**forever [ad]**"? The dots, which function like erasures that weaken the force of the words, **teach that God did not**

סנהדרין מ"ג ב:י'

כְּתוּבָא: "הַנְּסֻתוֹת לַה' אֵלֵינוּ וְהַנִּגְלוֹת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם." לָמָּה נִקּוּד עַל "לָנוּ וּלְבָנֵינוּ" וְעַל עֵין שֶׁבְּ"עַד"? מְלִמֵּד שֶׁלֹּא עֲנֵשׁ עַל הַנְּסֻתוֹת עַד שֶׁעָבְרוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הַיַּרְדֵּן, דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה.

**punish the nation for hidden sins
until the Jewish people crossed
the Jordan River. This is the
statement of Rabbi Yehuda.**

שם משמואל וישב תרע"א

ובזה יובנו דברי הש"ס, דשכם מקום מזומן לפורענות. ולכאורה יפלא, הלא שכם הוא אחד המקומות בארץ ישראל שאין לאומות העולם קטרוג עליהם, כמו שאמרו רז"ל, והוא עיר מקלט לרוצח, ויעקב נתנה ליוסף במתנה. היתכן לומר על מקום כזה שהוא מוכן לפורענות? אך הוא הדבר שאמרנו, שהתחלקות והפירוד בין השבטים היו לרוב מעלתם. זהו ענין עצמו בשכם, שמחמת גודל מעלת המקום הוא מעורר ביושביו מעלת הצורה להיות נחשב צורה שלימה בפני עצמו והוא גורם התחלקות.

(שם משמואל (וישלח תרע"ב ד"ה ויבוא, והנה, ובזה

ושכם הוא מלשון חלק כמ"ש ואני נתתי לך שכם אחד על אחיך... והנה נראה שגם המקום באשר שמו שכם נמי יש בו הטבע ההוא היינו שטבע המקום גרם ביושביו התנשאות שיהיה כל אחד בפני עצמו חלק ולא יבטל עצמו בפני כל... ובזה יש לפרש מה שאמרו רז"ל על שכם שהוא מקום מזומן לפורענות... וח"ו לומר שחז"ל דברו בגנות עיר אחת בישראל ומה גם עיר שיעקב אבינו נתנה ליוסף במתנה... אך הוא הדבר שאמרו שטבע המקום לגרום ביושביו התנשאות ואי טב לית טב.. מינה, ואית ביש לית ביש מיניה... והכל ענין אחד ומעיד על גודל המקום ולא על גריעותו ח"ו.

צדקת הצדיק עו'

בעת כשלון האדם ידע שבאותו עת הוא הכנה לאותו דבר לטוב ואם יזכה באותה שעה יוכל לעלות למדרגה גדולה מאד כפי גודל החטא שהיצר מסיתו כך הוא גודל הטובה שיוכל לקלוט אז. אם יהפך תשוקה זו וחמדה זו לטוב ומאותו ענין ממש הוא הטובה היפך הרעה.